

Warszawa, dnia 20 marca 2018 r. KANCELARIA

wpl.
dnia 22. 03. 2018

Sygn. akt: Ts 114/17

Do

Trybunału Konstytucyjnego

Al. Jana Christiana Szucha 12A

00-918 Warszawa

L.dz. 495 L. zał.

Skarżący:

M K, reprezentowany przez adw.
dr. hab. Zbigniewa Banaszczyka

Uczestnicy postępowania:

- 1) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
- 2) Prokurator Generalny

(adres Skarżącego oraz jego pełnomocnika w aktach)

PISMO SKARŻĄCEGO

z uzupełnieniem braków formalnych skargi konstytucyjnej

Działając w imieniu Skarżącego M K, na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa, które znajduje się w aktach sprawy, w wykonaniu zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2018 r. zawierającego wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego w dniu 23 maja 2017 r., niniejszym:

- 1) wskazuję, że Skarżący posługuje się numerem PESEL _____ ;
- 2) przedkładam w załączeniu następujące dokumenty:
 - 1) odpis wyroku Sądu Okręgowego w Ś _____ z dnia _____ maja 2013 r. (sygn. akt _____) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
 - 2) odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w W _____ z dnia _____ listopada 2013 r. (sygn. akt _____) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
 - 3) odpis wyroku Sądu Okręgowego w Ś _____ z dnia _____ lutego 2016 r. (sygn. akt _____) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
 - 4) odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w W _____ z dnia _____ czerwca 2016 r. (sygn. akt _____) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
 - 5) pięć kserokopii skargi kasacyjnej złożonej przez Skarżącego w sprawie, która toczyła się w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt _____ ,

jednocześnie wskazując, że Skarżący, nie posiadając odpisów wskazanych w zarządzeniu orzeczeń, zwrócił się do Sądów, które je wydały, z wnioskiem o

sporządzenie ich odpisów, jednakże złożenie ich w określonym w zarządzeniu terminie jest niemożliwe ze względu na czas oczekiwania na wydanie takowych i dlatego składam w załączeniu odpisy w kserokopiach, zobowiązując się do złożenia stosownych odpisów urzędowych niezwłocznie po ich otrzymaniu przez Skarżącego;

- 3) przedstawiam w uzasadnieniu pisma wywód prawny stanowiący stanowisko Skarżącego wobec pkt 7) – 10) zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2018 r.

Uzasadnienie

A.

Ad. pkt 7) oraz 8) zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2018 r.:

I. Wskazanie, w jaki sposób zakwestionowany w skardze art. 535 § 3 w związku z art. 98 § 1 oraz art. 100 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89 poz. 555, ze zm.; dalej: KPK) narusza prawa Skarżącego wynikające z art. 2 Konstytucji oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności skarżonych norm z rzezonym wzorcem kontroli.

1. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przeważa pogląd, że zasady konstytucyjne nie mogą być samodzielną podstawą skargi konstytucyjnej, ponieważ z zasad tych nie wynikają w sposób bezpośredni wolności i prawa. W doktrynie znalazło wyraz przekonanie, że stanowisko to „*należy zaakceptować z tym zastrzeżeniem, że zasada konstytucyjna może być przywołana jako jeden z elementów wzorca kontroli. Na przykład pogwałcenie przez ustawodawcę jednej z zasad szczegółowych, wynikających z klauzuli demokratycznego państwa prawnego (...) może w efekcie doprowadzić do niedopuszczalnego naruszenia wolności lub prawa konstytucyjnego. W takim przypadku obowiązkiem Skarżącego jest jednak przytoczenie wzorca kontroli wywodzonego nie tylko z art. 2 Konstytucji, lecz również z przepisu szczegółowego konstytucji, wyrażającego naruszoną wolność lub prawo*”¹.

Zgodnie ze poglądem wyrażonym przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lipca 2000 r. (SK 21/99), „*zawierający klauzulę demokratycznego państwa prawnego art. 2 – zamieszczony w rozdziale I konstytucji – należy do tych fundamentalnych przepisów konstytucyjnych, które określają podstawowe i szczególnie chronione cechy ustrojowe Rzeczypospolitej Polskiej. Dla organów władzy publicznej stanowi on niezwykle ważną dyrektywę w zakresie stanowienia i stosowania prawa w zgodzie ze standardami tego typu państwa. Dlatego też może on nadal stanowić podstawę do wywodzenia – nie wyrażonych wprost w konstytucji – zasad konstytucyjnych działania tych organów. Jednakże dla ochrony konstytucyjnych wolności i praw w trybie skargi konstytucyjnej podstawy poszukiwać należy nie w ogólnej klauzuli demokratycznego państwa prawnego, lecz w konkretnych postanowieniach konstytucji*”.

¹ Tak L. Garlicki, M. Zubik, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Warszawa 2016, t. II, s. 901.

2. W ocenie Skarżącego przesłanką skargi konstytucyjnej są następujące elementy stanu faktycznego sprawy, stanowiące naruszenie wynikających z art. 2 Konstytucji praw M K

2.1. Po przeprowadzeniu rozprawy Sąd Najwyższy odroczył publikację wyroku, a następnie postanowieniem z dnia lutego 2017 r. oddalił w całości kasację Skarżącego jako oczywiście bezzasadną. Na rozprawie publikacyjnej Sąd Najwyższy wskazał, że postanowienie nie podlega zaskarżeniu, zaś – stosownie do art. 535 § 3 KPK – jego uzasadnienie nie zostanie sporządzone także w razie złożenia przez Skarżącego stosownego wniosku. Sąd Najwyższy przedstawił jedynie w formie ustnej główne motywy tego rozstrzygnięcia, jednak nie podał w nich przyczyny uznania kasacji „za oczywiście bezzasadną” i nie odniósł się także do wszystkich zarzutów podniesionych w kasacji (s. 6 skargi).

2.2. Skarżący w szczególności wnosi zatem o stwierdzenie, że art. 535 § 3 KPK w związku z art. 98 § 1 KPK oraz z art. 100 § 6 KPK, w zakresie w jakim został wyłączony obowiązek sporządzenia przez Sąd Najwyższy uzasadnienia postanowienia o oddaleniu oczywiście bezzasadnej kasacji przy jednoczesnym braku obowiązku przedstawienia tego uzasadnienia w formie ustnej, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji. Na s. 19 uzasadnienia skargi Skarżący wskazuje, że chodzi o wynikającą z art. 2 Konstytucji „zasadę zaufania podmiotów prawa” i stwierdza dalej (s. 19 i nast.), że *„otrzymał informacje, że w jego sprawie zostanie wydany wyrok, a co więcej sprawa ta wymaga ze strony Sądu Najwyższego namysłu, przez co miał jednoznaczne podstawy by sądzić, że jego kasacja nie jest oczywiście bezzasadna. Wydane następnie postanowienie oddalające kasację Skarżącego jako oczywiście bezzasadne stanowiło zatem działanie sądu, które było dla stron zaskakujące i z tej także przyczyny naruszało zasadę zaufania (art. 2 Konstytucji)”*.

2.3. Ponadto jak wskazano na s. 20 uzasadnienia skargi konstytucyjnej, *„Wygłoszone w dniu lutego 2017 r. ustne główne motywy postanowienia nie wskazywały przyczyny, dla której kasacja Skarżącego została ostatecznie uznana za bezzasadną w stopniu oczywistym. Jednocześnie Sąd Najwyższy przedstawił ustnie informacje, z której wynika, że było wiele różnych przyczyn, z powodu których oddalił kasację Skarżącego. Nie odniósł się jednak do wszystkich zarzutów kasacyjnych, ani też nie wskazał dlaczego je pomija. Nie ulega wątpliwości, że w niektórych wypadkach wystarczy rozpoznać jeden z wielu zarzutów aby uznać pozostałe za nieistotne. W sprawie niniejszej Sąd Najwyższy na nic takiego jednak nie wskazał. Tym samym przedstawione przez Sąd Najwyższy ustnie główne motywy rozstrzygnięcia mogą w świetle przebiegu postępowania kasacyjnego oraz zawartości przekazanej ustnie informacji budzić obiektywnie uzasadnione wątpliwości, tak z punktu widzenia Skarżącego i prokuratora, jak i postronnych obserwatorów”* (s. 20).

3. Uzasadniając zarzut naruszenia art. 2 Konstytucji podkreślić należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się, że zasada zaufania obywatela do państwa i stanowiącego przez nie prawa opiera się na pewności prawa, a więc takim zespole cech przysługujących prawu, które zapewniają jednostce bezpieczeństwo prawne, umożliwiają jej decydowanie o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie jej działania mogą wywołać. Bezpieczeństwo prawne jednostki związane z pewnością prawa umożliwia więc przewidywalność działań organów państwa, a także prognozowanie działań własnych. Skarżący został pozbawiony dostępu do wiedzy o przesłankach działania Sądu Najwyższego oraz konsekwencji, jakie te działania powodują dla jego sytuacji prawnej.

3.1. Według Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony zaufania „zapewnia jednostce możliwość działania przy pełnej znajomości przesłanek działania organów państwowych i konsekwencji prawnych, jakie te działania mogą pociągnąć”². Kwestionowany przepis powoduje, że Skarżący pozbawiony jest tej możliwości. Z art. 2 Konstytucji wynika prawo Skarżącego do pełnej znajomości przesłanek rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, a kwestionowany w zakresie wskazanym w skardze przepis odbiera Skarżącemu to prawo, a tym samym pozbawia go zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

3.2. W myśl orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego prawa podmiotowego nie można wywodzić wyłącznie z art. 2 Konstytucji, albowiem zgodnie z przyjętym poglądem zasada demokratycznego państwa prawnego nie może być wykorzystana jako samoistny wzorzec konstytucyjnej kontroli w wypadku postępowania inicjowanego wniesieniem skargi konstytucyjnej³. Bezsporne jest jednak w tej sprawie to, że zasadę demokratycznego państwa prawnego, a zwłaszcza zasadę zaufania, należy uwzględniać, rekonstruując wzorzec sprawiedliwego (rzetelnego) postępowania sądowego. Konstytucyjne prawo do sądu oraz zasada państwa prawnego pozostają ze sobą w związku, na co Trybunał Konstytucyjny wskazywał niejednokrotnie w swoim orzecznictwie⁴. Według Trybunału, zasada zaufania wywodzona z art. 2 Konstytucji oznacza, że jednostka ma prawo oczekiwać od władzy, której zachowanie się ocenia (ustawodawca, sąd), czytelności, przejrzystości, poszanowania zasad systemowych gwarantujących ochronę praw człowieka⁵. Z punktu widzenia przytoczonego poglądu Trybunału kwestionowany w skardze przepis narusza prawa Skarżącego wynikające z art. 2 Konstytucji do czytelności i przejrzystości działania Sądu Najwyższego oraz poszanowania przez ten Sąd zasad systemowych gwarantujących prawa Skarżącego w zakresie sprawiedliwości proceduralnej, a więc „do:

- możliwości bycia wysłuchanym,
- ujawniania w czytelny sposób motywów rozstrzygnięcia, w stopniu umożliwiającym weryfikację sposobu myślenia sądu (i to nawet jeśli samo rozstrzygnięcie jest niezaskarżalne – legitymizacja przez przejrzystość), a więc unikania dowolności czy wręcz arbitralności w działaniu sądu,
- zapewnienia przewidywalności dla uczestnika postępowania, przez odpowiednią spójność i wewnętrzną logikę mechanizmów, którym jest poddany”⁶.

3.3. Mając jednak na uwadze to, że w świetle poglądu przeważającego w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, art. 2 Konstytucji nie może być samodzielną podstawą skargi konstytucyjnej, to obowiązkiem Skarżącego staje się przytoczenie wzorca kontroli wywodzonego nie tylko z art. 2 konstytucji, lecz dodatkowo również z przepisów szczegółowych Konstytucji, wyrażających naruszoną wolność lub prawo, wśród których przywołać można:

- 1) **art. 30 Konstytucji (zasada godności człowieka)** – w doktrynie wskazano⁷, że przepis ten, objęty zakresem pojęcia „konstytucyjne wolności lub prawa” (art. 79 Konstytucji),

² Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. K 18/10.

³ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. SK 10/01

⁴ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. SK 26/02.

⁵ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. SK 30/05.

⁶ *Ibidem*.

wyklucza przedmiotowe traktowanie Skarżącego. Daje on Skarżącemu prawo do tego, by nie był pozbawiony wiedzy o szczegółach własnej sytuacji prawnej. Ma on prawo do godności (o prawie do godności stanowi Konstytucja także w art. 233 ust. 1, w myśl tego przepisu nie może być ono ograniczone w czasie stanu wojennego lub wyjątkowego), które zostaje Skarżącemu odebrane wtedy, kiedy ogłoszone w dniu lutego 2017 r. główne motywy postanowienia nie wskazywały przyczyny, dla której kasacja Skarżącego została ostatecznie uznana za bezzasadną w stopniu oczywistym. Prawo do godności odbiera Skarżącemu przepis, który pozwala, by Sąd Najwyższy przedstawił ustnie informację, z której wynika, że było wiele różnych przyczyn, z powodu których oddalił kasację Skarżącego. Prawo to jest Skarżącemu odebrane przez przepis, który pozwala, by Sąd nie odniósł się jednak do wszystkich zarzutów kasacyjnych, ani też nie wskazał dlaczego je pomija. Zapewne w niektórych wypadkach wystarczy rozpoznać jeden z wielu zarzutów, aby uznać pozostałe za nieistotne. W sprawie niniejszej Sąd Najwyższy na nic takiego jednak nie wskazał;

- 2) **art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu)** wyraża podmiotowe prawo Skarżącego do jawnego rozpatrzenia sprawy; został on pozbawiony tego prawa przez to, że Sąd Najwyższy przedstawił jedynie w formie ustnej główne motywy tego rozstrzygnięcia, jednak nie podał w nich przyczyny uznania kasacji „za oczywiście bezzasadną” i nie odniósł się także do wszystkich zarzutów podniesionych w kasacji. Zasada zaufania obywatela do państwa skonkretyzowana w prawie Skarżącego do jawnego rozpatrzenia sprawy dawała Skarżącemu prawo do tego, by Sąd Najwyższy podał przyczyny uznania kasacji „za oczywiście bezzasadną” i odniósł się także do wszystkich zarzutów podniesionych w kasacji. Należy podkreślić, że według Trybunału Konstytucyjnego prawo do kasacji nie stanowi koniecznego elementu prawa do sądu. Jednak Trybunał jednocześnie wskazał, że we wszystkich wypadkach, gdy ustawodawca zwykły uznał za uzasadnione ustanowienie dostępu do kasacji, musi to być unormowane w zgodzie z normami, zasadami i wartościami konstytucyjnymi⁸;
- 3) **art. 61 ust. 1 Konstytucji (prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej)** jest współlistotne zasadzie zaufania obywatela do państwa; zaufanie to zależy w istocie od jawności i dostępności motywów działania organów władzy publicznej, w tym władzy sądowniczej, z zachowaniem autonomii informacyjnej osób będących uczestnikami postępowań sądowych⁹, co byłoby respektowane w przypadku Skarżącego, ponieważ chodziło o informacje bezpośrednio go dotyczące.

II. Wskazanie, w jaki sposób zakwestionowany w skardze art. 535 § 3 w związku z art. 98 § 1 oraz art. 100 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89 poz. 555, ze zm.; dalej: KPK) narusza

⁷ Tak J. Trzciniński, Zakres podmiotowy i podstawa skargi konstytucyjnej, w: J. Trzciniński, red.: Skarga konstytucyjna, Warszawa 2000, s. 56.

⁸ Tak w uzasadnieniu postanowienia w sprawie o sygn. Ts 58/01.

⁹ Tak M. Wild, uwagi do art. 61, w: M. Saffan, L. Bosek, red., Konstytucja RP. Komentarz, Warszawa 2016, t. I, s. 1426.

prawa Skarżącego wynikające z art. 7 Konstytucji oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności skarżonych norm z rzezonym wzorcem kontroli.

4. W doktrynie znajduje wyraz przekonanie, że „adresatami art. 7 Konstytucji nie są obywatele oraz inne osoby będące podmiotami wolności lub praw wskazanych w rozdziale II Konstytucji”¹⁰, a w konsekwencji przepis ten nie może być podstawą skargi konstytucyjnej. Jednakże wskazano również, że konstytucyjnych wolności i praw jako podstawy skargi konstytucyjnej można poszukiwać także poza rozdziałem II Konstytucji, „jeśli z postanowień ustawy zasadniczej da się takie prawo lub wolność skonstruować”¹¹.

4.1. Według Trybunału Konstytucyjnego „stosownie do art. 7 Konstytucji, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to m.in., że kompetencje organów władzy publicznej powinny zostać jednoznacznie i precyzyjnie określone w przepisach prawa, wszelkie działania tych organów powinny mieć podstawę w takich przepisach, a – w razie wątpliwości interpretacyjnych – kompetencji organów władzy publicznej nie można domniemywać”¹².

4.2. Zgodnie z poglądami wyrażanymi przez przedstawicieli nauki prawa, „art. 7 nie stanowi podstawy dla skonstruowania publicznego prawa podmiotowego po stronie obywateli zawierającego roszczenie do organów władzy publicznej o działanie na podstawie i w granicach prawa”¹³. Z tego punktu widzenia Skarżący nie ma prawa podmiotowego zawierającego roszczenie do Sądu Najwyższego o działanie na podstawie i w granicach prawa. Ma on jednak **roszczenie do władzy publicznej – a w szczególności ustawodawcy - o to, by prawo, na podstawie którego działa Sąd Najwyższy było jednoznaczne i precyzyjne i nie sprowadzało immanentnego ryzyka arbitralizmu w działaniu Sądu Najwyższego.** To właśnie roszczenie o realizację przysługującego Skarżącemu prawa do prawa może być dochodzone przed Trybunałem Konstytucyjnym w drodze skargi konstytucyjnej dotyczącej art. 535 § 3 KPK w związku z art. 98 § 1 KPK oraz z art. 100 § 6 KPK, w zakresie w jakim został **wyłączony obowiązek sporządzenia przez Sąd Najwyższy uzasadnienia postanowienia o oddaleniu oczywiście bezzasadnej kasacji przy jednoczesnym braku obowiązku przedstawienia tego uzasadnienia w formie ustnej.**

4.3. Z art. 7 Konstytucji RP wynika naruszone prawo Skarżącego do tego, by Sąd Najwyższy uzasadnił postanowienie o oddaleniu oczywiście bezzasadnej kasacji. Wyłączenie obowiązku sporządzenia przez Sąd Najwyższy uzasadnienia postanowienia o oddaleniu oczywiście bezzasadnej kasacji, przy jednoczesnym braku obowiązku przedstawienia tego uzasadnienia w formie ustnej powoduje, że prawo, na podstawie którego działa Sąd Najwyższy, traci jednoznaczność, do której Skarżący ma prawo wynikające z art. 7 Konstytucji. Skoro na podstawie art. 7 Konstytucji – w świetle stanowiska Trybunału Konstytucyjnego, zgodnie z którym kompetencje organów władzy publicznej powinny być jednoznacznie i precyzyjnie określone w przepisach prawa – można skonstruować prawo Skarżącego do prawa jednoznacznie i precyzyjnie określającego kompetencje Sądu Najwyższego, to art. 7 Konstytucji może stanowić podstawę skargi konstytucyjnej.

¹⁰ Tak P. Tuleja, uwagi do art. 7, w: M. Saffan, L. Bosek, red.: op. cit., s. 301.

¹¹ Tak J. Trzcziński, op. cit., s. 64.

¹² Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. K 53/05.

¹³ Tak P. Tuleja, op. cit., s. 304.

4.4. Pewien zakres władzy dyskrejonalnej sędziów jest niezbędny, by „*niedoskonały system prawa mógł funkcjonować jako kompletny i stanowić „sprawiedliwe” orasę skuteczne narzędzie wygaszania konfliktów społecznych*”¹⁴. Jednak w przedmiotowej sprawie zakres władzy dyskrejonalnej Sądu Najwyższego wynikający z art. 535 § 3 KPK w związku z art. 98 § 1 KPK oraz z art. 100 § 6 KPK, jest nadmierny i pozbawia prawo, na podstawie którego działa Sąd, cech prawa konstytucyjnie legitymowanego.

III. Wskazanie, w jaki sposób zakwestionowany w skardze art. 535 § 3 w związku z art. 98 § 1 oraz art. 100 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89 poz. 555, ze zm.; dalej: KPK) narusza prawa Skarżącego wynikające z art. 31 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 1 Konstytucji oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności skarżonych norm z rzezonym wzorcem kontroli.

5. Zakwestionowany w skardze przepis - art. 535 § 3 KPK w związku z art. 98 § 1 KPK oraz z art. 100 § 6 KPK, w zakresie w jakim został wyłączony obowiązek sporządzenia przez Sąd Najwyższy uzasadnienia postanowienia o oddaleniu oczywiście bezzasadnej kasacji przy jednoczesnym braku obowiązku przedstawienia tego uzasadnienia w formie ustnej – ogranicza prawa Skarżącego wynikające z art. 31 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 1 Konstytucji.

5.1. Artykuł 31 ust. 1 Konstytucji chroni wolność jednostki, która – w myśl stanowiska Trybunału Konstytucyjnego – polega na tym, że „*jednostka może swobodnie kształtować swoje zachowania w danej sferze, wybierając takie formy aktywności, które jej samej najbardziej odpowiadają, lub powstrzymać się od podejmowania jakiegokolwiek działalności*”¹⁵. Dotyczy to także Skarżącego, którego wolność została ograniczona, ponieważ **kwestionowany przepis odbiera mu prawo do zapoznania się z motywami stanowiska Sądu Najwyższego w jego sprawie i wyboru adekwatnych form aktywności**. W doktrynie znalazł wyraz pogląd, zgodnie z którym art. 31 ust. 1 Konstytucji chroniący wolność człowieka można uznać za podstawę samoistnego prawa podmiotowego¹⁶. W uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego wskazano, że art. 31 Konstytucji stanowi podstawę samoistnego, podmiotowego prawa do wolności¹⁷.

5.2. Z art. 31 ust. 1 Konstytucji wynika prawo Skarżącego do działania na podstawie znajomości argumentów Sądu Najwyższego. Dla realizacji tego prawa, współistotnego chronionej na podstawie art. 31 ust. 1 Konstytucji wolności Skarżącego, niezbędna jest informacja, dlaczego kasacja uznana została za oczywiście bezzasadną. Brak tej informacji ogranicza prawo Skarżącego do konstytucyjnej tożsamości sądu wyznaczonej – zdaniem Trybunału Konstytucyjnego – obok bezstronności i niezawisłości, między innymi przez: odrzucenie dowolności i arbitralności, zapewnienie udziału zainteresowanych podmiotów w postępowaniu, traktowaniu jawności jako zasady, wydawaniu rozstrzygnięć zawierających rzetelne, weryfikowalne uzasadnienia¹⁸.

5.3. W obecnym stanie prawnym strona nie ma gwarancji, że w ramach fakultatywnego „ustnego uzasadnienia” pozna przyczynę dotyczącego jej rozstrzygnięcia. W wypadku Skarżącego

¹⁴ Tak Z. Banaszczyk, Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej, Warszawa 2012, s. 221.

¹⁵ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. P 21/02.

¹⁶ Tak L. Garlicki, uwagi do art. 31, w: L. Garlicki, red.: Konstytucja RP. Komentarz, Warszawa 2003, t. III, s. 8.

¹⁷ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. K 28/05.

¹⁸ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. SK 30/05.

Sąd Najwyższy przedstawił główne motywy opublikowanego postanowienia, ale nie wskazał w nich dlaczego kasacja była w jego ocenie oczywiście bezzasadna. Z utrwalonego przez Skarżącego ustnego wyводу Sądu Najwyższego wynika jedynie, że Sąd Najwyższy nie zgodził się z częścią zarzutów podniesionych przez Skarżącego w kasacji.

5.4. Zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane, gdy są konieczne w demokratycznym państwie. Z art. 31 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 1 Konstytucji wynika prawo Skarżącego do tego, by ograniczenia jego wolności i praw w postępowaniu sądowym, niezależnie od konstytucyjnych przesłanek, odpowiadały wymaganiom proporcjonalności. **Brak obowiązku przedstawienia i utrwalenia uznania kasacji za „oczywiście bezzasadną” jest ograniczeniem nieproporcjonalnym, a więc nie jest konieczne w demokratycznym państwie.** Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że wykluczenie informacyjnego obowiązku sądu „*prowadzi do wniosku o przekroczeniu przez ustawodawcę granic proporcjonalności” w zakresie ukształtowania rzetelnej procedury rozpatrywania „oczywiście bezzasadnych kasacji”*¹⁹.

5.5. Skarżący ma konstytucyjne prawo do tego, by ograniczenia jego praw i wolności w postępowaniu sądowym odpowiadały wymaganiom proporcjonalności. Kryterium konieczności ograniczenia, o którym mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji, oznacza prawo Skarżącego do tego, by ustawodawca, stosując ograniczenie praw i wolności, wybrał środek najmniej uciążliwy²⁰. Jednakże w przedmiotowej sprawie zastosowany przez ustawodawcę środek nie charakteryzuje się najmniejszą uciążliwością, skoro Skarżący nie dowiedział się, dlaczego kasacja w ocenie Sądu Najwyższego była oczywiście bezzasadna. Kwestionowany w skardze przepis - art. 535 § 3 KPK w związku z art. 98 § 1 KPK oraz z art. 100 § 6 KPK, w zakresie w jakim został wyłączony obowiązek sporządzenia przez Sąd Najwyższy uzasadnienia postanowienia o oddaleniu oczywiście bezzasadnej kasacji przy jednoczesnym braku obowiązku przedstawienia tego uzasadnienia w formie ustnej – odbiera Skarżącemu, wynikające z art. 31 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 1 Konstytucji, prawo do tego, by jego prawa były ograniczane przez ustawodawcę przy zastosowaniu środka najmniej uciążliwego.

5.6. Zgodnie z ustalonym na tle art. 31 ust. 3 Konstytucji orzecznictwem Trybunału²¹, ocena zarzutu braku proporcjonalności wymaga udzielenia odpowiedzi na trzy pytania dotyczące analizowanej normy: 1) czy jest ona w stanie doprowadzić do zamierzonych przez ustawodawcę skutków (przydatność normy); 2) czy jest ona niezbędna (konieczna) dla ochrony interesu publicznego, z którym jest powiązana (konieczność podjęcia przez ustawodawcę działania); 3) czy jej efekty pozostają w odpowiedniej proporcji do nałożonych przez nią na obywatela ciężarów lub ograniczeń (proporcjonalność *sensu stricto*). Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Stosownie do stanowiska Trybunału Konstytucyjnego „im cenniejsze jest dobro ograniczane i wyższy jest stopień tego ograniczenia, tym cenniejsza musi być wartość uzasadniająca ograniczenie”²². Kwestionowany przepis ogranicza szczególnie cenne dobro Skarżącego, jakim jest jego prawo do tego, by ograniczenia jego praw – w tym prawa do rzetelnego postępowania sądowego – były wprowadzane ze względu na wartości cenniejsze niż ograniczane prawo. W przedmiotowej sprawie jednak nie sposób wskazać tego rodzaju wartości.

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Tak przykładowo Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. K 1/07.

²¹ Por. przykładowo uzasadnienie wyroku w sprawie o sygn. SK 70/13.

²² Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. P 56/11.

Poświęcenie informacyjnej przejrzystości orzekania, tak ważne dla realizacji prawa do sądu, nie znajduje uzasadnienia w żadnej nawet równie cennej wartości konstytucyjnej. Trybunał Konstytucyjny krytycznie ocenił rozwiązania dyktowane przesłankami oportunistycznymi, przyczyniające się do „ograniczenia kapitału zaufania przyznawanego dyskrejonalnym poczynaniom wymiaru sprawiedliwości, które nie mogą być weryfikowane za pomocą instrumentów zapewniających przejrzystość jej działania”²³.

5.7. Trybunał Konstytucyjny wskazał, że „o ile samemu postużeniu się przez ustawodawcę zwrotem niedookreślonym „kasacja oczywiście bezzasadna nie można postawić zarzutu przekroczenia marginesu swobody regulacyjnej wyznaczanej przez art. 2 Konstytucji, o tyle zasadne będą wątpliwości, czy ocenę tę można podzielić także w wypadku, gdy brak jest jawności postępowania w tych sprawach, przy jednoczesnym wykluczeniu możliwości uzyskania uzasadnienia, a więc gdy niski poziom wymagań proceduralnych, dotyczących kształtowania praktyki posługiwania się zwrotem niedookreślonym, będzie prowadził do jej nieprzejrzystości”²⁴. Kwestionowany przepis narusza prawo Skarżącego do prawa proporcjonalnie ograniczającego jego prawa i wolności także dlatego, że ustawodawca z jednej strony posługuje się zwrotami niedookreślonymi, z drugiej zaś redukuje wymagania proceduralne stawiane Sądowi Najwyższemu, co wywołuje stan nieweryfikowalności orzeczeń z powodu braku uzasadnienia.

B.

Ad. pkt 9) oraz 10) zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2018 r.:

6. Na wstępie poniższego wywodu ponownego podkreślenia wymaga, że skarga konstytucyjna skierowana została w stosunku do utrwalonej w praktyce treści przepisów art. 552 § 1 i 4 KPK, która – zgodnie z powszechnie przyjętą w orzecznictwie wykładnią zastosowaną także w sprawie Skarżącego – nakazuje ograniczenie odpowiedzialności Skarbu Państwa przewidzianej w art. 552 KPK wyłącznie do szkody będącej wynikiem bezpośredniego związku przyczynowego z niewątpliwie niesłuszną izolacją danej osoby (por. uwagi na s. 20-21 skargi konstytucyjnej).

I. Wskazanie, w jaki sposób zakwestionowany w skardze art. 552 § 1 i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89 poz. 555, ze zm.; dalej: KPK) narusza prawa Skarżącego wynikające z art. 77 ust. 1 w związku z art. 2, art. 7, art. 31 ust. 1 i 3 oraz art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności skarżonych norm z rzeczonym wzorcem kontroli.

7. Naruszenie wynikającego z art. 77 ust. 1 w zw. z art. 2 art. 7, art. 31 ust. 1 i 3 Konstytucji prawa Skarżącego poprzez art. 552 § 1 i 4 KPK – rozumiany w sposób wskazany w ust. 6 powyżej – polega na **pozbawieniu go zagwarantowanego konstytucyjnie pełnego wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej**. Stosujący kwestionowane przepisy Sąd Apelacyjny w W oraz aprobujący zaskarżone kasacją rozstrzygnięcie Sąd Najwyższy stanęły na stanowisku, że art. 552 § 1 i 4 KPK nakazuje uwzględnienie wyłącznie tego rodzaju uszczerbków, które wynikają z

²³ Tak w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. 30/05.

²⁴ Ibidem.

niesłusznego tymczasowego aresztowania w sposób bezpośredni, a ponadto do poniesionych strat, a zatem z pominięciem utraconych przez Skarżącego korzyści. **Naruszenie prawa Skarżącego przybrało formę bardzo dotkliwą, albowiem poniesione przez niego szkody, w tym również istotne utracone korzyści, koncentrowały się pod względem ilościowym i jakościowym w obszarze pośredniego związku przyczynowo skutkowego. W konsekwencji niekonstytucyjnej treści art. 552 § 1 i 4 KPK przyznane Skarżącemu odszkodowanie zostało wydatnie uszczuplone.**

8. Zgodnie z ogólnym przepisem art. 77 ust. 1 Konstytucji każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. Przepis ten wprost określa przesłanki naprawienia szkody, gdyż wskazuje zdarzenie rodzące obowiązek odszkodowawczy, na plan pierwszy wysuwając jego opis: „działanie organu władzy publicznej”, a w dalszej kolejności wymienia przesłanki odpowiedzialności: „szkoda”, „niezgodność z prawem”, związek przyczynowy, na co wskazuje zwrot „wyrządzona przez” (L. Bosek w: L. Bosek, M. Safjan, Konstytucja RP. Komentarz. Art. 1086, Warszawa 2016, s. 1727). Przyjmuje się, że art. 77 ust. 1 Konstytucji, gwarantując wynagrodzenie szkody wyrządzonej niezgodnym z prawem działaniem władzy publicznej, zakłada niewątpliwie, że **szkoda ta musi pozostawać w związku przyczynowym z bezprawnym działaniem organu władzy publicznej, jednakże nie wynika z tego żadna kwalifikowana postać tego związku, przykładowo ograniczenie odpowiedzialności wyłącznie do skutków bezpośrednich.**

8.1. Nie zmienia tej oceny hipotetyczna możliwość ograniczenia zakresu obowiązku odszkodowawczego w granicach określonych zasadą proporcjonalności do uszczerbków przyjmujących postać straty (por. przy tym wyrok TK z 23.9.2003 r., K 20/02, OTK-A 2003, Nr 7, poz. 76, stwierdzający niezgodność z art. 77 ust. 1 Konstytucji RP przepisów ograniczających zakres obowiązku odszkodowawczego do „szkody rzeczywistej”). Analiza przepisów Konstytucji RP prowadzi do jednoznacznego wniosku, że ustrojodawca niewątpliwie rozróżnia pojęcie „szkoda” i „strata”. Nieprzypadkowo bowiem w art. 228 ust. 4 użyte zostało pojęcie „wynagrodzenie straty”, a art. 77 ust. 1 i art. 41 ust. 5 Konstytucji RP „wynagrodzenie szkody”.

8.2. Nie można także tracić z pola widzenia, że w Konstytucji RP funkcjonuje także pojęcie „słusznego odszkodowania”, którego użycie stanowi kolejny przykład ograniczenia odszkodowania, które nie ma jednak zastosowania do uszczerbków wynikających z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania. Tego rodzaju narzędzie zostało wykorzystane w art. 21 ust. 2 Konstytucji RP (por. także art. 7 zd. 2 Konstytucji w brzmieniu z 1989 r.), który gwarantuje „słuszne odszkodowanie” za działania zgodne z prawem (por. wyr. TK: z 25.11.2003 r., K 37/02, OTK-A 2003, Nr 9, poz. 96; z 14.3.2000 r., P 5/99, OTK 2000, Nr 2, poz. 60; orz. TK z 8.5.1990 r., K 1/90, OTK 1990, poz. 2; z 19.6.1990 r., K 2/90, OTK 1990, poz. 3). Konstytucyjna gwarancja wynagrodzenia „szkody” wyrządzonej bezprawnie musi zatem obejmować pełne odszkodowanie, a nie tylko „słuszne” (*a maiori ad minus*).

9. Zaskarżone regulacje objęte art. 552 § 1 i 4 KPK **nie spełniają wymogów testu proporcjonalności. Nie są ani koniecznym, ani celowym ograniczeniem praw wynikających z art. 77 ust. 1 Konstytucji.** Nadając rangę konstytucyjną prawu do naprawienia szkody wyrządzonej niezgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej, czy też

bezprawnemu pozbawieniu wolności, ustrojodawca nie określił ani charakteru, ani zakresu szkody objętej tym prawem, ani też trybu, w jakim można dochodzić naprawienia szkody. Regulacja stworzona przez ustawodawcę zwykłego musi jednak uwzględniać konstytucyjne ramy instytucji w zgodzie z nadrzędnymi normami konstytucyjnymi rekonstruowanymi z orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (por. TK w wyr. z dnia 24 kwietnia 2014 r. SK 56/12). W powołanym wyroku Trybunału Konstytucyjnego podniesiono także, że w świetle art. 77 ust. 1 Konstytucji **u podstaw zobowiązania organów do naprawiania szkód wyrządzonych niezgodnym z prawem wykonywania władzy publicznej leży wyrażona w art. 7 Konstytucji zasada legalizmu, albowiem obowiązek odszkodowawczy znajduje swe uzasadnienie w naruszeniu przez dany organ wyznaczonych mu przez prawo granic działania** (bezprawność). Samo ograniczenie zakresu kompensacji w danej ustawie nie zawsze uzasadnia wniosek o niekonstytucyjności analizowanego przepisu. Jeżeli jednak takie ograniczenie nie znajduje podstawy w innych wartościach i zasadach konstytucyjnych, stanowi ono naruszenie art. 77 ust. 1 Konstytucji (zob. wyroki Trybunału z: 20 stycznia 2004 r., sygn. SK 26/03; OTK ZU nr 1/A/2004, poz. 3; 3 marca 2004 r., sygn. K 29/03, OTK ZU nr 3/A/2004, poz. 17 oraz 21 lipca 2010 r., sygn. SK 21/08, OTK ZU nr 6/A/2010, poz. 62; wyrok z dnia 24 kwietnia 2014 r., SK 56/12).

10. Naruszenie poprzez art. 552 § 1 i 4 KPK praw skarżącego nastąpiło także w związku z pogwałceniem art. 77 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 64 ust. 1-3 Konstytucji, co polegało na **pozbawieniu go zagwarantowanej konstytucyjnie rzeczywistej i pełnej ochrony prawa własności ruchomości i nieruchomości, które utracił wskutek zdarzenia szkodzącego w postaci niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania**. Jak wskazuje się w doktrynie, nie wydaje się uzasadnione ograniczanie pojęcia ochrony prawa podmiotowego (w tym przypadku prawa własności) jedynie do instrumentów o charakterze zakazowym, a w razie dokonanego już naruszenia – restytucyjnym. Nie zawsze bowiem – czy to ze względów czysto faktycznych, czy też jurydycznych – restytucja do stanu pierwotnego będzie możliwa. W takich sytuacjach do roli swoistego środka ochrony majątkowego prawa podmiotowego (a ściślej – interesu majątkowego uprawnionego realizowanego za jego pośrednictwem) urasta ochrona kompensacyjna i – będące jej emanacją – roszczenie odszkodowawcze²⁵.

10.1. Stosujący kwestionowane przepisy Sąd Apelacyjny w W oraz aprobujący zaskarżone kasacją rozstrzygnięcie Sąd Najwyższy stanęły na stanowisku, że art. 552 § 1 i 4 KPK nakazuje uwzględnienie wyłącznie tego rodzaju uszczerbków, które wynikają z niesłusznego tymczasowego aresztowania w sposób bezpośredni, a ponadto do poniesionych strat, a zatem z pominięciem utraconych korzyści. **W konsekwencji niekonstytucyjnej treści art. 552 § 1 i 4 KPK Skarżący nie uzyskał adekwatnej rekompensaty za przedmioty prawa własności, które zostały przez niego utracone albo uległy znaczącej deprecjacji, tak jak przykładowo posiadane przez Skarżącego**

10.2. Także i w tym zakresie zaskarżone regulacje objęte art. 552 § 1 i 4 KPK nie spełniają wymogów testu proporcjonalności z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP, który należy

²⁵ K. Zaradkiewicz, w: Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86, red. M. Saffan, L. Bosek, komentarz do art. 64, Legalis.

rozważać w związku z ogólną zasadą proklamowaną w art. 31 ust. 3 Konstytucji. Limitowanie środków ochrony własności nie są w analizowanym zakresie ani koniecznym, ani celowym ograniczeniem praw konstytucyjnych. Brak jest bowiem jakichkolwiek przesłanek ku temu, aby w przypadku, gdy prawo własności zostaje pogwałcone wskutek oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania, poszkodowany miał znajdować się w gorszej sytuacji prawnej niżli podmioty doznające uszczerbku wskutek innego rodzaju zdarzeń szkodzących.

II. Wskazanie, w jaki sposób zakwestionowany w skardze art. 552 § 1 i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89 poz. 555, ze zm.; dalej: KPK) narusza prawa Skarżącego wynikające z art. 41 ust. 5 w związku z art. 2, art. 7, art. 31 ust. 1 i 3 oraz art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności skarżonych norm z rzeczonym wzorcem kontroli.

11. Naruszenie wynikającego z art. 41 ust. 5 Konstytucji prawa Skarżącego poprzez art. 552 § 1 i 4 KPK – rozumiany w sposób wskazany w ust. 6 powyżej – polega na **pozbawieniu go zagwarantowanego konstytucyjnie pełnego wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona w związku z bezprawnym pozbawieniem go wolności**. Stosujący kwestionowane przepisy Sąd Apelacyjny w W oraz aprobujący zaskarżone kasacją rozstrzygnięcie Sąd Najwyższy stanęły na stanowisku, że art. 552 § 1 i 4 KPK nakazuje uwzględnienie wyłącznie tego rodzaju uszczerbków, które wynikają z niesłusznego tymczasowego aresztowania w sposób bezpośredni, a ponadto do poniesionych strat, a zatem z pominięciem utraconych korzyści. **W konsekwencji niekonstytucyjnej treści art. 552 § 1 i 4 KPK przyznane Skarżącemu odszkodowanie zostało wydatnie uszczuplone**. W powyższym zakresie aktualne pozostają także uwagi zaprezentowane w ust. 10 i nast. powyżej w odniesieniu do naruszenia prawa Skarżącego do ochrony jego własności konstytucyjnie gwarantowanej w art. 64 ust. 1-3 Konstytucji.

12. Skarżący nie dostrzega żadnych wartości ani zasad konstytucyjnych, które na gruncie art. 31 ust. 3 Konstytucji uzasadniałyby ograniczenie prawa do odszkodowania przewidzianego w art. 41 ust. 5 Konstytucji, czy to w drodze ograniczenia przesłanki szkody, czy też w drodze specyficznego ukształtowania w ustawie zwykłej przesłanki związku przyczynowego. Dlatego też, nawet przyjmując, że Konstytucja nakazuje ustawodawcy zwykłemu przyjęcie w ramach przepisów ustawowych jednej z możliwych wersji związku przyczynowego, to jednak nie oznacza to, że uzasadnia ona ograniczenie zakresu kompensacji do bezpośrednich skutków zdarzenia szkodzącego. Ustawodawca ma obowiązek określić zakres tego prawa, jednakże musi to nastąpić w sposób, który nie będzie naruszał istoty prawa, a wprowadzone ograniczenia muszą odpowiadać wymogom wskazanym w art. 31 ust. 3 Konstytucji. Regulacja art. 552 § 1 i 4 KPK wskazanych wymogów nie spełnia. Koncepcja taka nie jest konstrukcją, która stanowi zasadę prawa odszkodowawczego (a wręcz przeciwnie jest jej zaprzeczeniem w świetle zasady pełnego odszkodowania), ani też nie została opracowana w orzecznictwie i doktrynie.

12.1. Nie ulega ponadto wątpliwości, że użyte w art. 41 ust. 5 Konstytucji RP pojęcie „prawo do odszkodowania” z całą pewnością obejmuje *lucrum cessans*. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że powołany przepis wyraźnie zaostroża standard konstytucyjny w

zakresie szkód wyrządzonych pozbawieniem wolności, gdyż rozszerza obowiązek naprawienia szkody również na działania bezprawne. **Także w doktrynie przyjmuje się, że to art. 41 ust. 5 Konstytucji RP gwarantuje pełne odszkodowanie** (por. *L. Bosek w: L. Bosek, M. Sajjan, Konstytucja RP. Komentarz. Art. 1086, Warszawa 2016, s.1005*).

12.2. Stosowanie nieostrego pojęcia poprzez rozróżnienie bezpośrednich i pośrednich skutków szkodzących narusza zasadę pewności prawa wymaganą stosownie do zasady demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w art. 2 Konstytucji. Powoduje to także naruszenie zasady równości wobec bezpodstawnego zróżnicowanie praw osób poszkodowanych, na co zwracał uwagę w orzecznictwie Sąd Najwyższy na tle normy art. 77 ust. 1 Konstytucji w kontekście art. 417 i n. kodeksu cywilnego (*Z. Banaszczyk, Szkody bezpośrednie i pośrednie a podmiotowy zakres odpowiedzialności odszkodowawczej, PS 2016, Nr 2, s. 28 i n.*).

13. W przypadkach, gdy dana szkoda zostanie uznana przez sąd karny za bezpośrednie następstwo oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania, jej naprawienie może być dochodzone w trybie przepisów art. 552 KPK i n. w zw. z art. 421 KC. Postępowanie to wolne jest od kosztów sądowych i objęte jest w szerokim zakresie obowiązkiem sądu karnego działania z urzędu. Natomiast zakwalifikowanie szkody jako następstwa pośredniego powoduje możliwość jej dochodzenia przed sądem cywilnym. W takim wypadku poszkodowany zmuszony jest konstruować swe roszczenia w oparciu o art. 417 KC i n., które oparte są na zasadzie odpowiedzialności Skarbu Państwa za sprzeczność z prawem. Skarb Państwa opowiada wówczas w niektórych wypadkach w węższym zakresie niż przewidziany w art. 41 ust. 5 Konstytucji. Tym samym w razie przejścia z przepisów ustawy karnoprocesowej na kodeks cywilny odpowiedzialność Skarbu Państwa ulega zawężeniu w sposób sprzeczny z Konstytucją. Postępowanie objęte jest rygorami postępowania cywilnego i podlega opłatom. Wypadki te podyktowane są zaś uznaniem sędziowskim, którego ramy pozostają wysoce niejasne, co pozostaje w sprzeczności z wyrażoną w art. 7 Konstytucji zasadą działania przez organy władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa.

W związku z powyższym, wnoszę i wywodzę tak jak w skardze konstytucyjnej.

adw. dr hab. Zbigniew Banaszczyk

Załączniki:

- 1) odpis wyroku Sądu Okręgowego w Ś z dnia maja 2013 r. (sygn. akt) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
- 2) odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w W z dnia listopada 2013 r. (sygn. akt) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
- 3) odpis wyroku Sądu Okręgowego w Ś z dnia lutego 2016 r. (sygn. akt) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
- 4) odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w W z dnia czerwca 2016 r. (sygn. akt) wraz z uzasadnieniem w kserokopiach w pięciu egzemplarzach;
- 5) pięć kserokopii skargi kasacyjnej złożonej przez Skarżącego w sprawie, która toczyła się w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt ;
- 6) 4 odpisy nin. pisma.